

Az állattartók fekete éve az idei

Egy olyan agrárvállalkozás, mint amilyen a Belvárdgyulai Mezőgazdasági Zrt., amely a mezőgazdaság szinte mindegyik ágazatában érintett, nincs könnyű helyzetben. Nemcsak a covid-járvány és a klímaváltozás, hanem a hazai és a nemzetközi piacokon kialakult helyzet sem segíti, hogy a 2021-es gazdasági évben eredményes legyen a gazdálkodásuk. Wilhelm József, a zrt. vezérigazgatója, aki egyben a Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetségének (MOSZ) alelnöke, sorba vette, milyen gátak nehezítik a gazdálkodásukat.

A Belvárdgyulai Mezőgazdasági Zrt. – a térségbeli gazdálkodóknak nyújtott szolgáltatásokat is figyelembe véve – összesen 5500 hektáron gazdálkodik. Ebből 1200 hektárt bérel a zrt., 4300 hektáron pedig komplex növénytermesztési szolgáltatást nyújtanak, a talajmunkától a betakarításig.

A sertésnevelésnek több mint 50 éves tradíciója van a zrt.-ben, és a tejelő szarvasmarhák tartása is már 1986 óta része a cég portfóliójának. Ezen felül 33 hektáron szőlőt termesztenek, a megtermelt szőlőből pedig bort készítenek. Önálló tevékenységet folytat az építő-karbantartó részlegük. Összességében 130 család megélhetését biztosítják.

Az idei évet az állattenyésztők fekete esztendőként könyvelhetik el. Különösen igaz ez a sertésnevelésre, ami kettős prés alá került a takarmányköltségek rendkívüli mértékű emelkedésével és az alacsony felvásárlási árakkal. Emellett jelentős áringadozást kell elszenvednie a sertésnevelésnek 2021-ben: a második negyedévében még 420-430 forint/kilogramm volt az élő sertés átvételi ára, most 360 forint, viszont év közben 347 forint volt a mélypont. Magyarán, 25 százalékkal csökkent az élő sertés ára. Ezt a hektikusá-

got a húspiaci árak nem támasztják alá, mert ugyanebben az időszakban a húsok fogyasztói ára alig 10 százalékos eltérést mutatott.

A vezérigazgató elmondta, hogy 3 éve folyamatosan nehéz helyzetben van a sertésnevelés. A pandémia, a sertéspestis és a kínai piac hullámzása együttesen azt eredményezték, hogy az Európai Unió elvesztette exportpiaca 30 százalékát. Az utóbbi 3 év kiszámíthatatlansága az ágazat számára kezelhetetlen. A korábban Kínába exportált európai áru az Európai Unió piacára zúdult, és emiatt az elmúlt hetekben drasztikusan csökkent az élő sertés ára, a felvásárlási árak jelentősen 400 forint alá szorultak. Ez a magyar sertésárakra is kihatott.

Egy év alatt 50-60 százalékkal emelkedtek a termény- és a premixárak, amik a sertésnevelés legfőbb költségvetései. Eközben a felvásárlási árak meredeken zuhannak. Azonkívül nőttek a bérköltségek, és az energiahordozók ára is elszabadult. A gáz ára néhány hónap alatt 5-600 százalékkal emelkedett. Emiatt mostanra több mint 100 százalékkal emelkedett a nitrogénműtrágyák ára, és további áremelkedést prognosztizálnak. Ez vagy a takarmányárak újabb emelkedését hozza,

Fotó: MOSZ

Wilhelm József: a termelők helyzetén javítani kell!

vagy az állattartásé után a növénytermesztés helyzete is jelentősen romlani fog. A sertésnevelés önköltsége olyan mértékben emelkedett, amit már semmilyen hatékonyságjavító intézkedéssel nem lehet kompenzálni.

A növénytermesztésben sem volt rekordév, mivel a termelési költségek (az energia, az inputanyagok, a szállítás, az üzemanyag ára stb.) folyamatosan nőttek. A béremelési kényszer a minimálbérekre is vonatkozott. Elsősorban a legalacsonyabb képzettségűek és a képesítés nélküliek bérét kellett emelni, akiket az állattenyésztési ágazatban alkalmaznak.

Az elvetett növényeknek a korábbi évekhez nem hasonlítható szárazságot kellett elszenvednie. Az év első három negyedében alig esett 400 milliméter csapadék a térségben, ami negatív rekordnak számít. A légköri aszály mind a gabonafélék, mind a kukorica és a napraforgó hozamát csökkentette. A takarmányár már említett emelkedéséből – a kukorica piaci kötése már 8-assal kezdődnek, ami még nem fordult elő – sem igazán

profitál a cég, mert ilyen áron is elsődlegesen az állattenyésztési ágazata igényeit kell biztosítani, márpedig ilyen alacsony sertésárak mellett ez nem térül meg.

Hasonlóan alakultak a tejtermelés körülményei is. Még nem volt rá példa, hogy a tejtermelés során felmerülő költségek szinte minden elemét ilyen gyors és kíméletlen áremelkedés érintse, de az elmúlt 1 évben ez is bekövetkezett. Az állattenyésztéssel foglalkozó gazdaságok működését ez teljes mértékben tönkreteszti.

A jelenlegi előrejelzések alapján megállíthatatlannak tűnik a folyamat, vagyis a tejtermelő gazdaságok helyzete napról napra romlik, az egész országban. A cég három tejfeldolgozóval áll szerződéses kapcsolatban, ami egyfajta kényszerpályát is kijelöl a számukra. Ugyanis az elmúlt évtizedekben sok-sok pénzt öltek mind a sertés-, mind a szarvasmarhatelepeik fejlesztésébe és korszerűsítésébe, ezért bizakodniuk kell abban, hogy a piaci helyzet javulni fog. Egy nagy volumenű állattartó cég nehezen hagyhat fel az állattartással. A beruházási támogatásokhoz kapcsolódó létszámtartási kötelezettség miatt még akkor is folytatnia kell tevékenységét,

ha komoly veszteséggel zárja az évet. Ha abahagyná, súlyos, akár több milliárd forintos vagyonszétválást lenne kénytelen elszenvedni – csakhogy ha folytatja, a veszteséges termelés miatt szintén vagyonszétválással kell szembenéznie.

A vezérigazgató hangsúlyozta, hogy a cég a munkavállalóiért is felelősséggel tartozik, ezért finanszírozzák a veszteséges termelést.

A szakmai érdekképviselet egyik komoly feladata tagsága közgazdasági feltételeinek a javítása, és a MOSZ nem csak az érintett minisztériumoknak jelezte ezeket a problémákat. Azon túl, hogy az agrárminiszter segítségét kérték az állattartók helyzetének javításához, a miniszterelnököt is megkeresték, jelezve, hogy ebben a helyzetben beavatkozás nélkül nemcsak az állattartás csökken tovább, hanem a vidéki térségek helyzete is romlik.

A vezérigazgató szerint a termelők helyzetén javítani kell, mert az alacsony átvételi árak hosszabb távon nem tarthatók. A termékpálya többi szereplője, a feldolgozók és a kereskedők érvényesíteni tudják költségeik növekedését, a termelők viszont nem. Ilyen körülmények között, az állattartók rovására

hosszabb távon nem lehet mesterségesen alacsony szinten tartani a fogyasztói árakat, mert annak az lesz a vége, hogy sok állattartó telepet bezárnak, a gazdák felhagynak a tevékenységgel.

A kilátások azért sem jók, mert 2023-ban életbe lép az új KAP, azon belül pedig a green deal, ami olyan környezetvédelmi előírásokat tartalmaz, amelyek a mezőgazdasági közösségeken túl is okot adnak az aggodalomra. A klímasemlegesség 2050-re való elérését megcélzó stratégiában a növényvédőszerhasználatot 50 százalékkal, a műtrágyahasználatot 20 százalékkal csökkentenék 2030-ra. Az antibiotikumok felhasználásában szintén 50 százalékos csökkentést iránynak elő, az ökológiai gazdálkodással művelt területek arányát pedig 8-ról legalább 25 százalékra emelnék.

A magyar termelőknek sok pénzt kell költenie a környezetvédelmi megfelelésre, de ha az ezzel járó hozamcsökkenést és a fajlagos költségek emelkedését nem tudják érvényesíteni az árakban, akkor a magyar állattenyésztésben további, eddig soha nem látott visszaesésre kell felkészülni.

H. Gy.

speedrite
by TRU-TEST

KERÍTÉSRENDSZEREK ÚJ-ZÉLANDRÓL

MECHANIKUS ÉS ELEKTROMOS KERÍTÉSRENDSZEREK

- Csúcsminőségű tápegységek és kiegészítők.
- Többféle áramforrás használatának lehetősége (napelem, akkumulátor, hálózati áramforrás, szárazelem).
- Gazdaságos, hatékony, könnyen telepíthető és használható.
- Tápegységek széles skálája: 0,5-360 km-ig terjedő vezeték hossz ellátása.

BENTLEY
MAGYARORSZÁG

Bentley Magyarország Kft. | 8000 Székesfehérvár, Kálmos utca 2.
hungary@bentleyinstruments.com | Tel.: +36 22 414 100

www.bentleyhungary.hu